

• заключний художній етап.

Існують також різні погляди щодо того, чи потрібно розучувати твір відразу весь чи частинами. Як підкреслює І.П.Заболотний [1], у практичній роботі можливе розучування частинами, особливо коли твір достатньо великий або складний. Краще все ж таки охоплювати весь твір у цілому на одній репетиції. Це дасть змогу учасникам хору формувати цілісне відчуття художнього змісту хорової партитури. Для цього хормейстерові потрібно враховувати рівень вокально-хорової і музичної підготовки хору при доборі музичного матеріалу.

Джерела

1. Заболотний І. П. Основи хорознавства / І. П. Заболотний. – Суми : ВВП «Мрія – 1» ТОВ, 2006. – 180 с.
2. Карпінєць А. М. Робота з дитячим хором : метод. рек. / А. М. Карпінєць, Д. В. Виноградча, І. Є. Лебедкіна. – К. : Видавництво Ліра – К, 2017. – 36 с.

УДК (477):780.647.2

**Збігли Іван Іванович,
Пасічник Лілія Михайлівна,
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
м. Івано-Франківськ, Україна**

ЦИКЛ П'ЄС «АЛЬБОМ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА» В. ВЛАСОВА: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

Творча особистість виконавця-баяніста, педагога, композитора, дослідника, суспільно-культурного діяча Віктора Петровича Власова отримала розмаїте висвітлення у музикознавчій літературі України (М.Давидов, М.Булда, А.Боженський, А.Душний, Д.Кужелєв, С.Іванов, С.Карась, В.Князєв, Н.Морозєвич, Я.Олексів, А.Семешко, А. Сташевський, Ю.Чумак, А.Черноіваненко, А.Шамігов, В.Янчак, О.Кметі, В.Тишик) та Росії (М. Імханицкий).

Нижчине значення у вивченні дитячого педагогічного репертуару для бачини, акордсона В. Власова отримали власні спостереження та практична робота одного із авторів доповіді у Снятинській дитячій музичній школі. Зокрема, на індивідуальних заняттях, які організовував учитель Збіглі Іван Іванович, учні виконували твори з «Альбому для дітей та юнацтва» В. Власова: «Улюблений мультик» (Данилюк Назар, 3 клас, 2017 р.) та «Диско» (Стефанець Андрій, 5 клас, 2019 р.).

Основні положення і результати дослідження авторів конференційної доповіді були представлені на відкритому занятті на тему: «Розвиток навичок артикуляції та технічних можливостей учня», яке провів Збіглі І. з учнем 5 класу Данилюком Назарієм 29 травня 2019 року у Снятинській дитячій музичній школі. Під час уроку виконувалися наступні твори: Т. Лак «Етюд соль мажор»; В. Власов «Дощик»; Т. Хеслінгер «Сонатина». У 2013 р. Збіглі І., ще тоді учень 3-го класу Чудейської музичної школи (клас викладача Пожого А. Д.), брав участь в обласному турі Всеукраїнської мистецької програми «Нові імена» (м. Чернівці), де він виконав твір В.Власова «Улюблений мультик».

Творчість композитора є улюбленою серед учнів початкових мистецьких навчальних закладів. Його твори виконуються на різноманітних всеукраїнських та міжнародних конкурсах. Велику популярність в Україні та за її межами отримав Міжнародний конкурс «Perpetuum mobile», який організовується щорічно, починаючи з 2007 року, на базі Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. У програмах конкурсанти, поряд з іншими композиторами, досить популярними є твори В.Власова [3].

Питання репертуару у навчальному процесі є надзвичайно важливим. Саме педагог початкових мистецьких навчальних закладів, вибираючи змістовні та досконалі за формою твори, сприяє музичному розвитку учня, вихованню його «музичного смаку», спонукає учня до зацікавлення

музикою як видом мистецтва. У цьому і полягає дидактична мета навчального репертуару.

Яскравим прикладом втілення дидактичних вимог до дитячого репертуару у класі баяна, акордеона є «Альбом для дітей та юнацтва» В. Власова, що «відкриває багатий і чарівний світ звуків, розвиває почуття смаку, пробуджує в юних музикантів професійне ставлення і любов до свого інструмента вже з перших кроків навчання» [1, с. 1].

«Альбом для дітей та юнацтва» складається з п'яти розділів (усього – 45 різнохарактерних п'єс): I – «Альбом першокласника», II – «В гостях у казки», III – «Камерні п'єси», IV – «Народні мелодії», V – «Естрадно-джазові п'єси». Слід зазначити, що створюючи «Альбом», автор врахував такі загальні принципи навчання, як системність, послідовність, доступність, а також специфічні музично-дидактичні вимоги до репертуару – «від простеньких невеличких мініатюр початкового етапу навчання гри на баяні до складніших сучасних творів зі зрілою стилістикою, різноманітним комплексом музично-виразових засобів, вищого рівня техніки виконання» [4, с. 226].

Уміння і навички, які здобуває учень у процесі вивчення творів з «Альбому», сприяють його технічному удосконаленню, розвитку загальної культури виконавця, що проявляється через поєднання композитором національної музики, світової художньої класики та зразків сучасного музичного мистецтва. У музичній мові дитячих творів В. Власова можна прослідкувати «органічне поєднання сучасних специфічно-баянних виразальних засобів, гострої гнучкої ритміки, елементів джазової гармонії зі своєрідним фольклорним колоритом та національною забарвленістю музичного мовлення» [2, с. 8.]

Варто зазначити, що «Альбом для дітей та юнацтва» В. Власова займає вагомe місце у списках нотної та методичної літератури загальноосвітніх програм у галузі музичного мистецтва як в Україні, так і

на її межах. Про популярність цієї збірки як методичної підтверджують її перевидання (Одеса, 1999; Санкт-Петербург, 2001; Тернопіль, 2004).

Джерела

1. Божкова О. Вступ // Власов В. Альбом для детей и юношества/ Баян-аккордеон. Одеса, 1999. 57 с.
2. Князев В. Ф. Еволюція виконавської техніки в українській баянній школі (друга половина XX століття): автореф. дис... канд. мистецтвознав. : спец. 17. 00. 03 «Музичне мистецтво». К., 2005. С. 8.
3. Програма X-го Міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile» (ДДПУ ім. І. Франка, 29 квітня – 3 травня 2017 р.): програма / [ред.-упоряд. А. Душний, Б. Пиц]. Дрогобич: Посвіт, 2017. 64 с.
4. Янчак В. «Альбом для дітей та юнацтва» В.Власова в контексті розвитку дитячого репертуару для баяна // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Збірник матер. наук.-практ. конф. / [ред.-упоряд. А.Душний, С.Карась, Б.Пиц]. Дрогобич : Коло, 2005. С. 223-231.

УДК 78.067.26

Князев Владислав Федорович,
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
м. Івано-Франківськ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРИГІНАЛЬНОЇ БАЯННОЇ ЛІТЕРАТУРИ В КОНТЕКСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ НЕОФОЛЬКЛОРНОЇ ТЕНДЕНЦІЇ

Разом із диференціацією концертного напрямку баянного виконавства від фольклорно-аматорського, що відбувається у 50-х рр. XX ст., у композиторській творчості наступного періоду проходить поступовий відхід від традиційних методів обробок варіаційного типу до об'ємних творів із більш ускладненою композиційною формою (фантазій, рапсодій, парафразів). У цих творах народна тема є лише базисом для творчої імпровізації, пошуків нових специфічно музичних та технічних